

PREDLOG

Informacija

OSJETI CRNU GORU – FEEL MONTENEGRO

Podgorica, jul 2022. godine

I UVOD

Manifestacioni turizam jedan je od najznačajnijih oblika turističkih kretanja. Ovaj vid turizma može da doprinese povećanju obima turističkog prometa, jer manifestacije imaju specifičan karakter i sadržinu, pa predstavljaju dopunu destinacijskog turističkog sadržaja. Sa druge strane, važna funkcija manifestacija jeste da ublaži ograničeno vrijeme koje stoji turistima na raspolaganju za turistička putovanja i boravke i koje se uglavnom svodi na periode godišnjih odmora, dane vikenda i praznika. Zahtjevi savremenog turista se mijenjaju uz sve prisutniju tražnju šireg izbora događaja, odnosno, manifestacija koji turističku ponudu čine bogatijom i bez sezonskih ograničenja. Manifestacije i festivali, dobijaju sve veći značaj u savremenom turizmu mnogih zemalja. Manifestacioni turizam ima veliku ulogu u kreiranju turističke ponude Crne Gore, i sve je više organizovanih kulturnih, sportskih i drugih događaja u našoj zemlji.

Turističke manifestacije, značajno doprinose formiranju imidža turističke destinacije u kome se organizuje. Manifestacije podstiču razvoj i prosperitet destinacije na kojoj se organizuju, a često i privlače investicije u formi turističke privrede. Manifestacije se održavaju prvenstveno sa ciljem prikazivanja određenih dostignuća u kulturi, privredi, sportu, zabavi itd. Sa aspekta lokacije održavanja, od posebnog značaja je i izgradnja novih objekata i nove infrastrukturne mreže, koje će ostati trajno na korišćenju stanovništvu koje živi u mjestu održavanja manifestacije.

Ekonomski aspekti manifestacija su od izuzetnog značaja, koji često mogu biti od presudnog značaja za njihovo održavanje. Festivali mogu da budu generatori prihoda koji se ne ogleda samo kroz zaradu privrede, već i građana koji pružaju različite usluge u toku trajanja manifestacija. Važno je ostvariti dobar balans između različitih funkcija organizovanih događaja uz napomenu da turisti iz svijeta žele da posjete manifestacije koje im pružaju nova, ali i iskrena iskustva i doživljaje iz kojih proizilazi nefinansijska dobit koja se ogleda u pozitivnim impresijama turista. Ako svaki turista podijeli svoje utiske sa još desetak ljudi iz svog okruženja nije nerealno očekivati da će sledeća manifestacija biti još bolje posjećena, a ekonomski efekat značajniji kako za organizatora manifestacije ili festivala, tako i za samu destinaciju.

Manifestacioni turizam ima značajan udio u ukupnoj turističkoj ponudi. Studije pokazuju da je čak 57% putovanja iz zadovoljstva vezano za neki događaj. Turizam je jedna od najdinamičnijih industrija koja mora da se prilagođava novim tržišnim uslovima i zahtjevima svojih korisnika. Zahtjevi turista postaju sve složeniji i raznovrsniji. Značajan je uticaj manifestacija na poboljšanje imidža turističke destinacije, pozitivne ekonomske uticaje (povećanje potrošnje turista i stvaranje novih radnih mjesta), povećanju posjete države, izgradnji novih sadržaja kao i unapređenje lokalne infrastrukture, kao i divezifikaciji turističke sezone.

Istraživanja pokazuju da turisti vezani za događaje čine najširu populaciju, pri čemu im posjeta konkretnom događaju predstavlja ili kratki odmor ili treći odmor u godini. Starosna struktura turista je od 18 do 55 godina, pri čemu individualci imaju od 18 do

25 godina, grupe od 25 do 35, a parovi od 45 do 55 godina. Glavni motiv dolaska je specifičan događaj, koji često nastavljaju da posjećuju tradicionalno. Dodatno ih motivišu atrakcije, šoping, gastronomija i noćni život. Traže dobar odnos vrijednosti za novac prilikom odabira smještaja i prevoza. Najčešće ostaju između tri i pet dana.

II MANIFESTACIONI TURIZAM U CRNOJ GORI

Brojne manifestacije u Crnoj Gori sve više privlače turiste, kako strane tako i domaće. U autentičnom ambijentu i prijatnoj atmosferi, provod i razonoda su nematerijalni efekti manifestacija koje gosti, naročito inostrani, „ponesu“ sa manifestacija. Takvi doživljaji doprinose širenju pozitivnih utisaka o Crnoj Gori, što podsticajno djeluje na povećanje broja dolazaka turista u našu zemlju. Tako manifestacije postaju resurs za dalji razvoj turizma u Crnoj Gori.

Potencijali Crne Gore u oblasti manifestacionog turizma su osnova za kreiranje turističkih proizvoda i ponuda pripremljenih za različite kategorije turista i prilagođenih aktuelnim svjetskim trendovima u turizmu.

Manifestacije i festivali pružaju višestruke benefite Crnoj Gori, i to kroz promociju Crne Gore kao turističke destinacije, što će se reflektovati na ostvareni broj turista i noćenja, te prihode od turizma i u konačnom, satisfakciju lokalnog stanovništva i turista.

Pored direktnog pozitivnog efekta na turistički promet, manifestacije i festivali predstavljaju oblik dugoročne promocije destinacije. Podsticajem ovog vida turizma, očekuje se dalje evaluiranje i osnaživanje turističkog proizvoda. Putem ovakvih manifestacija brendiranje destinacije se sprovodi na najbrži i najkvalitetniji način. Međutim zbog epidemiološke situacije koja je bila aktuelna u protekle dvije godine smatramo da je podrška ovom vidu turizma potrebna.

Potencijal razvoja manifestacionog turizma u Crnoj Gori je višestruk, imajući u vidu da se dugi niz godina u našoj zemlji organizuju manifestacije koje su poprimile tradicionalni karakter i zbog kojih turisti dolaze i posjećuju ne samo gradove u kojima se održavaju nego i cijelu državu. S tim u vezi, treba istaći manifestacije koje najviše doprinose razvoju manifestacionog turizma u Crnoj Gori i koje su prepoznate kako u regionu, tako i širom Evrope, a to su: Praznik Mimoze, Bokeška noć, ljetnji i zimski maskembali, Kotor Art, Budva grad teatar, Barski ljetopis, Sea Dance, Lake fest, Bedem fest i drugi.

Kako je većina manifestacija i festivala dominantno sa organizacijom vezana za primorske opštine u Crnoj Gori, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma želi da zbog ujednačavanja regionalnog razvoja dodijeli podršku organizovanju novih i tradicionalnih manifestacija kako na sjeveru države tako i u Prijestonici.

S tim u vezi, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma podstiče i daje punu podršku unapređenju manifestacionog turizma kao jednog od oblika turizma putem kojeg se na najlakši način može doći do ostvarenja ciljeva koji su definisani strateškim dokumentima razvoja Crnogorskog turizma. Pri tome posebno se misli na stvaranje cjelogodišnjeg turističkog proizvoda tj. pospješivanje održavanja manifestacija u periodima prije i poslije glavne turističke sezone. Takođe važan aspekt je i realizacija ciljeva sa prostornog aspekta odnosno podrška ovog vida turizma na sjeveru Crne Gore. Na opisan način realizacijom ovih i sličnih aktivnosti u konačnom doprinosi se smanjenju regionalnog disbalansa sa aspekta razvoja kao i podizanje životnog standarda stanovništva.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma tokom ljetnje turističke sezone i postsezone želi da podrži organizaciju nekoliko manifestacija i festivala na sjeveru države i u Prijestonici, a koje imaju potencijal za dolazak većeg broja turista i ostvarivanje većeg broja noćenja i prihoda.

Svjedoci smo da do sada sjever naše zemlje nije bio prepoznat kao potencijal za razvoj manifestacionog turizma, i ovom podrškom želimo da damo doprinos organizatorima manifestacija kako bi ove manifestacije bile pripremljene i organizovane po najvećim standardima, dobro promovisane i posjećene u što većem broju.

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma predlaže finansijsku podršku sledećim manifestacijama i festivalima koji će imati višestruke benefite za turizam Crne Gore:

1. Prvi Međunarodni sajam pršute MESAP 2022. (Prijestonica Cetinje) – 20.000,00€;
2. XXII „Dani borovnice“ (Plav) – 15.000,00€;
3. XIX „Međunarodni festival tamburaških orkestara“ (Bijelo Polje) – 15.000,00€;
4. Dani dijaspore (Rožaje) – 15.000,00€;
5. Thunder fest 2022. (Berane) – 15.000,00€;
6. Tribute festival (Pljevlja) – 15.000,00€;
7. Kolašin- „Ljeto u Kolašinu“ – 20.000,00€;
8. Koncert gupe - Barselona gipsy Kings u Baru -15.000,00€, koji bi se organizovao u saradnji sa opštinom Bar;
9. Montenegro Trophy Džip rely – 7.000,00€

Ukupna sredstva za podršku organizovanju ovih manifestacija iznose 137.000,00€.

S obzirom, da je Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma kandidovalo Informaciju o organizaciji festivala Wild Beauty Art 2022. za dobijanje finansijske podrške u iznosu od 115.000,00€, a da je u međuvremenu kompanija ONE sa sjedištem u Podgorici izrazila spremnost da opredijeli iznos od 35.000,00€ za finansiranje organizacije ove manifestacije, Ministarstvo će svoj finansijski udio umanjiti za finansijska sredstva koja je opredijelila kompanija ONE, što u konačnom iznosi da će Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma za organizaciju festivala Wild Beauty Art 2022. opredijeliti iznos od

80.000,00€.

Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma će sa budžetskog programa „Turistička djelatnost“, potprograma „Unapređenje turističkog ambijenta“, sa aktivnosti „Unapređenje turističke infrastrukture sa pratećim sadržajima“ preusmjeriti iznos od 14.450,00€, na aktivnost „Jačanje turističkog tržišta-podsticaji u oblasti turizma“, na izdatak 4181 – Subvencije za proizvodnju i prižanje usluga.

S tim u vezi, potrebna sredstva koja je neophodno obezbijediti iz budžetske rezerve Ministarstva finansija za realizaciju ove Informacije iznose 87.550,00€.

Imajući u vidu sve navedeno, smatramo da Vlada Crne Gore treba pažljivo da razmotriti mogućnost finansijske podrške ovim manifestacijama u 2022. godini.